

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 385/08-63

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí 21. apríla 2009 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika a zo sudcov Jána Auxta a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť spoločnosti I., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. O. M., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydaným 25. októbra 2007 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 CdoV 1/2007 a takto

r o z h o d o l :

Základné právo spoločnosti I., s. r. o., na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydaným 25. októbra 2007 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 CdoV 1/2007 p o r u š e n é n e b o l o .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 385/08-30 z 25. novembra 2008 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti I., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľ“), v časti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vydaným 25. októbra 2007 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 CdoV 1/2007.

Sťažovateľ vystupoval v pozícii žalovaného v konaní o „*neplatnosť výpovede, o neplatnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru a náhrady mzdy*“ vedenom pred Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) na návrh Ing. A. M., B. (ďalej len „žalobca“). Okresný súd vydal v spore meritórny rozsudok č. k. 9 Ct 14/02-175 z 22. júna 2006, „*v ktorom uznal nárok žalobcu*“.

Sťažovateľ tento rozsudok napadol odvolaním z 25. septembra 2006. Nezaplatil však súdny poplatok za podané odvolanie v lehote určenej výzvou Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), preto tento uznesením č. k. 9 Co 463/06-204 z 31. januára 2007 odvolacie konanie zastavil. V uvedenom uznesení krajský súd sťažovateľa podľa jeho názoru „*nesprávne poučil, že proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie*“.

Uznesenie krajského súdu sťažovateľ napadol odvolaním, ktoré odôvodnil poukazom na skutočnosť, že v lehote na podanie odvolania zaplatil súdny poplatok, v dôsledku čoho bola naplnená skutková podstata predpokladaná ustanovením § 10 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Očakával tak zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu z 31. januára 2007 a jeho pokračovanie v odvolacom konaní.

Krajský súd ale podľa názoru sťažovateľa nepostupoval podľa ustanovenia § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, a tak „*svojou nečinnosťou svojvoľne odňal sťažovateľovi právo uplatňovať svoje práva v odvolacom konaní na nezávislom a nestrannom súde a domáhať sa ich ochrany*“.

Po vyznačení právoplatnosti a vykonateľnosti prvostupňového rozsudku okresného súdu proti sťažovateľovi začalo exekučné konanie. Exekúcia bola vykonaná na základe exekučného príkazu z 23. júla 2007.

Počas prebiehajúceho exekučného konania bolo sťažovateľovi doručené uznesenie najvyššieho súdu č. k. 2 Co 3/2007 z 21. júna 2007 o zastavení konania o podanom odvolaní proti uzneseniu krajského súdu z 31. januára 2007, ktorým bolo zastavené odvolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku. Najvyšší súd svoje rozhodnutie zdôvodnil nedostatkom funkčnej príslušnosti, keď vyslovil názor, že odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu z 31. januára 2007 je rozhodnutím druhostupňovým.

Rozhodnutie najvyššieho súdu sťažovateľ napadol dovolaním, ktoré zdôvodnil existenciou vady predpokladanej ustanovením § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). Tvrdil, že najvyšší súd mu svojím uznesením z 21. júna 2007 odňal právo konať pred súdom. Okrem toho v podanom dovolaní prezentoval názor, podľa ktorého „*ak Najvyšší súd SR vychádzal z názoru, že uznesenie Krajského súdu v Bratislave je rozhodnutím druhostupňovým, mal jeho podanie označené ako odvolanie podľa § 41 ods. 2 O. s. p. posudzovať aj z hľadiska ustanovenia § 236 a nasl. O. s. p. a zisťovať, či nejde o dovolanie a prípadne aj vyzvať na odstránenie jeho nedostatkov. Keďže tak neurobil, odňal mu možnosť konať pred súdom.*“.

Najvyšší súd ako súd dovolací podané dovolanie uznesením z 25. októbra 2007 vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 1 CdoV 1/2007 odmietol, keď nezistil existenciu vady uvedenej v § 237 písm. f) OSP. I najvyšší súd ako súd dovolací zaujal k spornej otázke postoj, podľa ktorého uznesenie krajského súdu o zastavení odvolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku je „*rozhodnutie odvolacieho súdu*“, a preto „*odvolanie*

proti nemu nie je prípustné; takéto rozhodnutie nie je spôsobilým predmetom odvolania (ako správne konštatoval Najvyšší súd SR v odôvodnení dovolaní napadnutého rozhodnutia)“.

Ďalej najvyšší súd v odôvodnení rozhodnutia o dovolaní uviedol, že berúc do úvahy jednoznačný obsah podania sťažovateľa z 26. marca 2007 (odvolanie proti uzneseniu krajského súdu) išlo „o odvolanie so všetkými náležitosťami“, a preto „nebolo potrebné odstraňovať žiadne nedostatky, ani spochybňovať, resp. pripisovať mu inú povahu (povahu dovolania), než v skutočnosti malo. Pre takýto postup nebol žiadny dôvod a navyše, predmetné podanie vypracoval advokát. Za týchto okolností Najvyšší súd SR preto správne zastavil konanie o odvolaní žalovaného, lebo odvolacie konanie skutočne trpelo nedostatkom podmienky konania (nedostatkom funkčnej príslušnosti). Otázky nastolené v dovolaní sa mali riešiť v dovolacom konaní, predmetom ktorého by však bolo zastavujúce uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2007, č. k. 9 Co 463/06-204 a nie zastavujúce uznesenia Najvyššieho súdu SR (ako je to v predmetnej veci).“.

Podľa sťažovateľa okresný súd tým, že „nerešpektoval prebiehajúce odvolacie konanie“, porušil jeho základné právo na súdnu ochranu, a tým, že „vyznačil na svojom rozsudku zo dňa 22.06.2006, č. k. 9 Ct 14/02-175 doložku právoplatnosti a vykonateľnosti bez toho, aby na to existovali zákonné a skutkovo – materiálne náležitosti“, porušil „právo sťažovateľa na rýchly a spravodlivý súdny proces“.

Sťažovateľ tvrdí, že krajský súd porušil jeho základné právo na súdnu ochranu odňatím možnosti konať pred súdom, keďže ho nesprávne poučil o možnosti podať opravný prostriedok proti uzneseniu o zastavení odvolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Zároveň podľa názoru sťažovateľa krajský súd porušil jeho právo „na rýchly a spravodlivý súdny proces“ tým, „že napriek sťažovateľom zaplatenému súdnemu poplatku v lehote na podanie odvolania a podanému dôvodnému a prípustnému odvolaniu proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za odvolanie ... Porušovateľ 1 vo veci odvolania dodnes nekonal.“. Sťažovateľ totiž zastáva názor, že „uznesenie o zastavení konania je meritórne rozhodnutie vo veci, keďže s konečnou platnosťou rozhoduje o sporných nárokoch a účastníkom konania

nedovoľuje uplatňovať svoje práva v konaní“. Sťažovateľ argumentuje i ustanovením § 202 ods. 3 OSP, ktorého taxatívny výpočet uznesení, proti ktorým nie je prípustné odvolanie, nezahŕňa uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie.

Najvyšší súd ako súd odvolací porušil podľa sťažovateľa jeho základné právo *„na rýchly a spravodlivý súdny proces ... tým, že nerešpektoval svoju zákonom určenú funkčnú príslušnosť a súdne konanie vo veci súdneho poplatku za odvolanie v merite veci uznesením zo dňa 21.06.2007, č. k. 2 Co 3/2007 zastavil z dôvodu funkčnej nepríslušnosti, čím odňal sťažovateľovi právo konať pred svojim zákonným sudcom ako odvolacím vo veci súdneho poplatku“*.

Sťažovateľ vytýkal najvyššiemu súdu ako súdu dovolaciemu porušenie jeho základného práva *„na súdnu ochranu, ktoré je sťažovateľovi zaručené článkom 46 Ústavy SR, konkrétne tým, že svojím uznesením zo dňa 25.10.2007, č. k. 1 CdoV 1/2007 odmietol dôvodné a kvalifikované dovolanie a znemožnil tým sťažovateľovi domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde“*. Pritom sťažovateľ poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu v iných veciach, podľa ktorých *„zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku ..., hoci pre tento postup nebol zákonný dôvod, je odňatím možnosti účastníkovi konať pred súdom podľa § 237 písm. f) O. s. p.“*.

Podľa sťažovateľa sa najvyšší súd ako súd dovolací *„nespravoval pre neho záväznými ustanoveniami jednak zákona o súdnych poplatkoch (ako lex specialis v predmetnej veci), ani ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o prípustnosti dovolania a ani ustálenou judikatúrou“*.

Po čiastočnom prijatí predloženej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd 1. decembra 2008 vyzval najvyšší súd na vyjadrenie k jej vecnej stránke.

Podpredsedníčka najvyššieho súdu v odpovedi doručenej ústavnému súdu 23. januára 2009 vo vzťahu k sťažovateľovmu tvrdeniu o rozhodovacej praxi senátov najvyššieho súdu uviedla, že *„senáty pri zistení pochybenia odvolacieho súdu v rozhodnutí o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku zákona o súdnych poplatkoch, hoci pre tento*

postup nebol zákonný dôvod rozhodnutie preskúmavali, a následne zrušili a vrátili vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie z dôvodu existencie vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p. V tejto súvislosti však treba zdôrazniť, že predmetom preskúmania vo všetkých prípadoch bolo rozhodnutie odvolacieho súdu. V danom prípade však bolo dovolaním napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorý nerozhodoval ako súd odvolací. V tomto prípade najvyšší súd Slovenskej republiky zastavil konanie o odvolaní sťažovateľa z dôvodu, že odvolacie konanie trpelo nedostatkom podmienky konania (nedostatkom funkčnej príslušnosti.“.

V závere svojho vyjadrenia predsedníčka najvyššieho súdu súhlasila s upustením od ústneho pojednávania a navrhla, aby ústavný súd predloženej sťažnosti nevyhovel.

Ústavný súd zaslal 27. januára 2009 vyjadrenie najvyššieho súdu právnomu zástupcovi sťažovateľa a umožnil mu zaujať stanovisko.

Túto možnosť právny zástupca sťažovateľa využil, keď 23. februára 2009 doručil ústavnému súdu svoje stanovisko. V ňom vychádzajúc zo znenia § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch účinného do 30. júna 2007 a z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku regulujúcich odvolanie ako riadny opravný prostriedok vyvodil, že *„každé uznesenie súdu o zastavení súdneho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku je teda vždy rozhodnutím súdu prvého stupňa, pretože právna norma pripúšťa proti takémuto zastavujúcemu uzneseniu podanie odvolania (§ 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch), a pretože odvolanie ako riadny opravný prostriedok je prípustné len proti rozhodnutiam súdov prvého stupňa“*. Najvyšší súd tak svojím uznesením vydaným 21. júna 2007 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 3/2007 vedome odmietol *„akceptovať legislatívny stav a právnu úpravu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a Občianskeho súdneho poriadku účinnú v rozhodnom čase“*.

Sťažovateľ je tiež toho názoru, že uznesenie najvyššieho súdu z 21. júna 2007 je dôkazom nesprávnej aplikácie § 154 ods. 1 OSP, podľa ktorého v spojení s § 167 ods. 1 OSP *„pre uznesenie (rozsudok) je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia“*. V čase vyhlásenia predmetného uznesenia najvyššieho súdu *„bol súdny poplatok za odvolanie v merite veci*

zaplatený, a preto neexistovala žiadna prekážka v postupe odvolacieho konania proti rozsudku Okresného súdu v Bratislave zo dňa 22.06.2006 ...“. Najvyšší súd bol preto „*povinný rešpektovať zmenu skutkového stavu (zaplatený súdny poplatok za odvolanie) v čase vydávania svojho rozhodnutia a podľa § 10 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v spojení s § 154 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku mal zrušiť uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.01.2007 spis. zn.: 9 CO 463/06-204“.*

Vzhľadom na už uvedené názory sťažovateľ zastáva stanovisko, že „*odmietnutie dovolania Najvyšším súdom Slovenskej republiky (uznesenie zo dňa 25.10.2007 spis. zn.: 1 CdoV 1/2007) je hrubým porušením ústavných práv účastníka konania a v neposlednom rade aj popieraním vlastnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky“.* Preto zotrváva na podanej sťažnosti. Zároveň vyjadril nesúhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd už viackrát vyslovil názor (napr. I. ÚS 26/94, I. ÚS 23/06), že obsah základného práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

Sťažovateľ porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu napadnutým uznesením všeobecného súdu videl v tom, že najvyšší súd nenapravil rozhodnutím o podanom dovolaní vadu podľa § 237 písm. f) OSP, ktorou malo trpieť konanie najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho v dôsledku posúdenia uznesenia krajského súdu z 31. januára 2007 ako rozhodnutia druhostupňového. Najvyšší súd ako súd dovolací totiž svoje rozhodnutie zdôvodnil tak, že sa stotožnil s právnym názorom odvolacieho súdu, teda uvedené uznesenie krajského súdu o zastavení odvolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku považoval taktiež za rozhodnutie druhostupňové.

Zásadný význam pre rozhodnutie ústavného súdu o podanej sťažnosti tak mala otázka, či uznesenie odvolacieho súdu o zastavení odvolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku je rozhodnutím prvostupňovým alebo rozhodnutím druhostupňovým.

Ústavný súd v tejto súvislosti už judikoval, že činnosť súdov vo veciach súdnych poplatkov treba odlišovať od občianskeho súdneho konania. Ak súdy rozhodujú o právach a povinnostiach účastníkov podľa zákona o súdnych poplatkoch, rozhodujú ako samostatný orgán oprávnený vykonať poplatkový úkon a pre konanie v týchto prípadoch iba primerane súčasne použijú Občiansky súdny poriadok i predpisy o konaní vo veciach daní a poplatkov (§ 14 zákona o súdnych poplatkoch) (I. ÚS 24/00). Aj zakotvenie primeranej aplikácie predpisov o konaní vo veciach daní a poplatkov (zákon č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov), teda predpisov upravujúcich osobitný druh správneho konania – daňové konanie, na konanie o súdnych poplatkoch nasvedčuje, že toto konanie je právom regulovaným procesným postupom odlišným od výkonu kompetencie súdnictva zakotvenej v čl. 142 ods. 1 ústavy (III. ÚS 239/08).

Podľa ústavného súdu vzhľadom na to, že nesplnenie poplatkovej povinnosti predstavuje neodstrániteľnú prekážku občianskeho súdneho konania, a teda v okolnostiach konkrétneho prípadu môže konajúci súd viesť k tomu, že meritórne nerozhodne o práve poplatníka uplatňovanom v občianskom súdnom konaní, je nevyhnutné vyvodiť z ústavno-procesného princípu dvojinstančnosti konania (súdneho i správneho) (II. ÚS 195/06) existenciu práva účastníka občianskeho súdneho konania podať odvolanie (a tým iniciovať

konanie v druhej inštancii) proti rozhodnutiu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, a teda aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o zastavení občianskeho súdneho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. Ústavný súd zastáva názor, že takéto rozhodnutie je rozhodnutím prvostupňovým, a preto s ohľadom na § 201 OSP je proti nemu prípustné odvolanie. Uvedený záver zvyrazňuje aj tá skutočnosť, že ak by uznesenie o zastavení odvolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku bolo rozhodnutím druhostupňovým, jeho doručením účastníkom konania by sa stalo právoplatným, a týmto momentom by nadobudlo právoplatnosť aj prvostupňové meritórne rozhodnutie, ktoré bolo odvolaním napadnuté. To všetko bez meritórneho prejednania samotného odvolania (III. ÚS 239/08).

Ústavný súd však podľa svojej ustálenej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Vzhľadom na už uvedený postoj ústavného súdu k podstate konania o súdnych poplatkoch i k charakteru uznesenia odvolacieho súdu o zastavení odvolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku ústavný súd konštatuje, že právny názor najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho vyjadrený v napadnutom uznesení o odmietnutí dovolania sťažovateľa je arbitrárny, pretože nerešpektuje požiadavku ústavnej konformity výkladu zákonnej právnej normy. Ústavný súd však pri posudzovaní prípadného porušenia základných práv sťažovateľa v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy dôsledne vychádza z podstaty materiálneho právneho štátu, keď na zásah do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok. Prvou z nich je, že skutkové a právne závery konajúceho súdu musia byť zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a druhou je požiadavka, aby tieto závery mali za následok porušenie základného práva alebo slobody.

Splnenie druhej podmienky však ústavný súd v okolnostiach sťažovateľovho prípadu nezistil.

Ústavný súd k tomu v prvom rade konštatuje, že poučenie o opravnom prostriedku v uznesení krajského súdu č. k. 9 Co 463/06-204 z 31. januára 2007 bolo uvedené nesprávne. Preto podľa § 204 ods. 2 druhej vety OSP mal sťažovateľ právo proti nemu podať odvolanie do troch mesiacov od jeho doručenia, čo aj využil. Na tom nič nemení ani vyznačenie právoplatnosti uznesenia krajského súdu, pretože súdne rozhodnutie nadobúda právoplatnosť na základe zákona, ak nastanú právne skutočnosti v tomto zákone uvedené (márne uplynutie lehoty na podanie odvolania, vzdanie sa odvolania a pod.).

Od 1. júla 2007 však nadobudol účinnosť zákon č. 273/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Týmto zákonom bol novelizovaný aj zákon o súdnych poplatkoch. Cieľom novelizácie podľa dôvodovej správy k uvedenému zákonu bolo okrem iného aj *«dosiahnuť, aby sa odvolanie dostalo čo najrýchlejšie do štádia „meritórneho rozhodovania“, a odstrániť tak stav prílišného formalizmu (procesné zastavenie konania)»*. Preto nová právna úprava pri podaní odvolania vychádza z požiadavky, *„aby nezaplatenie súdneho poplatku v súdom určenej lehote nebolo dôvodom na zastavenie konania“*. Podľa intertemporálneho ustanovenia § 18a ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch od 1. júla 2007 sa odvolacie konanie pre nezaplatenie poplatku za odvolanie nezastaví ani v konaniach začatých do 30. júna 2007 a neprávoplatné uznesenia o zastavení konania pre nezaplatenie poplatku za odvolanie sa stávajú neúčinnými.

Keďže rozhodnutie krajského súdu z 31. januára 2007 je rozhodnutím prvostupňovým, berúc do úvahy nesprávne poučenie o opravnom prostriedku v ňom obsiahnuté a skutočnosť, že najvyšší súd vydal uznesenie o zastavení konania o odvolaní sťažovateľa proti rozhodnutiu krajského súdu 21. júna 2007 a toto uznesenie bolo krajskému súdu doručené 13. júla 2007 (ako to vyplýva z vyžiadaného spisu najvyššieho súdu sp. zn. 1 CdoV 1/2007), ústavný súd konštatuje, že 1. júla 2007 uznesenie krajského súdu z 31. januára 2007 nebolo právoplatné. Neprávoplatné uznesenie krajského súdu

z 31. januára 2007 sa tak 1. júla 2007 stalo ex lege neúčinným, a teda nespôsobilým vyvolať zamýšľané právne následky spočívajúce v zastavení odvolacieho konania. Na tom nič nezmenilo ani uznesenie najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho z 21. júna 2007, ani sťažnosťou napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho z 25. októbra 2007. Ani prípadné nezaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie proti rozhodnutiu okresného súdu tak samo osebe nemohlo v dôsledku zmeny zákona o súdnych poplatkoch účinnej od 1. júla 2007 sťažovateľovi privodiť neúspech v odvolacom konaní.

Hlavným cieľom účastníka konania podávajúceho dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je zabrániť právnym následkom tohto rozhodnutia, a odvrátiť tak i právne následky rozhodnutia súdu prvostupňového. Najvyšší súd v posudzovanom prípade rozhodoval o dovolaní proti odvolaciemu rozhodnutiu, ktoré v dôsledku jeho spätosti s prvostupňovým rozhodnutím, ktoré sa stalo ex lege neúčinným, nemôže spôsobovať zamýšľané právne následky. Ochrana sťažovateľovmu základnému právu na súdnu ochranu tak bola v už popísaných skutkových okolnostiach jeho prípadu poskytnutá samotným doplnením zákona o súdnych poplatkoch v ustanovení § 18a ods. 2, ktoré musia konajúce všeobecné súdy rešpektovať. Preto odmietnutie dovolania najvyšším súdom nebolo spôsobilé zasiahnuť do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, ktoré je v okolnostiach posudzovaného prípadu stelesnené v jeho práve na meritórne prejednanie odvolania proti rozsudku okresného súdu. Krajský súd totiž po nadobudnutí účinnosti novely zákona o súdnych poplatkoch bol povinný ďalej postupovať v konaní o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu a meritórne toto odvolanie prejednať. Táto jeho povinnosť trvá aj v súčasnosti.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu porušené nebolo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. apríla 2009